

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Örigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Apanta Ta Ellēnisti Heuriskomena

Cui idem præfixit Origeniana, Tripartitum opus, quo Origenis narratur vita,
doctrina excutitur, scripta recensentur

Origenes

Rothomagi, 1668

X. Patrum multorum suffragio gaudet.

urn:nbn:de:hbz:466:1-25059

A *ἑσθλάθμους* in Trinitate constitutos. Atque hac potissimum responsione asperam Origeniano nomini calumniam abstergere se posse Genebrardus existimavit.

Genib. Col. l. 1. cap. 6. Athanas. De decret. Nicen. Syn.

XI. His fortasse permotus Athanasius præclare de Trinitate Origenem scripsisse tradit, ejusque auctoritatem præ se fert: *ὅτι ἢ τῆ ἀείδιος*, inquit, *συμείνας τὸν λόγον τῷ πατρὶ, ἔ μὴ ἐστὶν ἑα; καὶ ἀπὸ ἑσθλάθμους, ἀλλὰ τῆς τῆ πάτρως ἰδιότητος ἢ τῆς ἐκείνης, ὡς εἰρήνευσεν οἱ ἐκ τῆ συνόδου, ἕξεται πάλιν ὑμῶς ἀκούσας* & *ὡς τῆς φιλοσοφίας ὡσεὶ ἄλλου*. Verbum porro ab æterno esse cum Patre, nec essentia vel substantia differre, sed substantia paternæ propriam illam esse Filium, ut dixerunt qui interfuerunt Nicenæ Synodo, licet denuo nobis audire ex laborioso Origene. Tum duos ex eo subnectit locos, quibus æterna Filij à Patre processio, cum eoque aequalitas aperte demonstratur. Basilium quoque, & Nazianzenum Gregorium refert Socrates, cum ab Arianis Origenis auctori-

Socrat. libr. 4. cap. 26. Hier. Epist. 65. ad Pam. mach. & Ocean. c. 4. & Apol. adu. Rufin. lib. c. 4.

B tate & testimoniis premerentur, perperam ab iis intellectum ostendisse. Didymum præterea Origenis de Trinitate sententiam ita propugnasse ait Hieronymus, ut male sonantibus verbis rectum tamen sensum inesse diceret: *Didymus*, inquit, *in ipsis ὅτι ἀείδιος, quos tu interpretatus es, libris breves dicitur commentarios, quibus non negant ab Origene scripta, quæ scripta sunt; sed nos simplices homines non posse intelligere quæ dicuntur; & quo sensu in bonam partem accipi debeant, persuadere conatur*. Accedit Anonymi scriptoris à Photio Cod. 117. commemorati testimonio. Is Origenis defensionem quinque libris complexus, *φασὶ μὲν δὲ ἂν τὸν δόξαν ἰσχυράδαι ὅτι τῆς ἑσθλάθμους, ἀπὸ προεξιδύον δι τῆ αἰρίος πατρὸς ἑσθλάθμους, εἰς μέγα κενὸν ἡμετέριον ἔτι. ἔτι τῶν ἑσθλάθμους ἑσθλάθμους, ἐναρξασάτω ἡ πῶλλοις ἑσθλάθμους ἑσθλάθμους ἀγωνισθῶντων, ὡς ἔσθλα πῶ ἑσθλάθμους, καὶ εἰς πύνας τῶν ἀπὸ ἑσθλάθμους. ἔτι ἔτι δόξαν καὶ τῶν ἀρξασάθμους ἀρξασάθμους ἐκ τοῦ κένου*. Nihil

C ipsum asserit circa Trinitatem errasse; sed cum Sabellij hæresim impugnavit, quæ tum in magnam erumpebat perniciem, & Personarum Trinitatem manifestam & multis modis differentem defenderet, extra callem abiisse, & in contrariam partem fuisse abreptum, indeque visum Ariano morbo laborare. Quod ait de Sabelliana hæresi, de Noëtiana intellige; post Origenem quippe suam Sabellius sparfit hæresim: verum non tam novam invexit sectam, quam veterem à Noëto præceptore suo traditam refinxit. Aequalis autem Origenis fuit Noëtus, qui veteris & ipse propagator hæreseos potius quam novæ auctor dicendus est. Aequalis etiam utriusque fuit Beryllus Bostrenus Episcopus, erroris ejusdem defensione, & deinde repudiatione celebris, postquam ab Origene convictus, & ad saniores doctrinam traductus est. Hos perstringit Origenes, cum alibi frequenter, tum in libro quem in Epistolam ad Titum scripsit; quique laudatur à Pamphilo in Apologia. Initia doctrinæ hujus jam inde ab Ignatij temporibus repetit Baronius ad A. Chr. 260. N. 63. Quod ergo dixit Anonymus Sabellij hæresim impugnasse Origenem, sic accipiendum est, hanc ab eo impugnatam hæresim quæ à vetustis Hæreticis orta, à Noëto & Beryllo suis propugnata temporibus, novum deinde à Sabellio nomen ac formam accepit. Ac si quis ἀρξασάθμους diceret Origenem, eam nempe tueri doctrinam, quæ multo post ab Ario amplificata, nomen ab eo adepta est.

XII. Multum quidem valet apud me, pro eo ac debet, Patrum illorum auctoritas, qui doctrinam Origenis de Trinitate suffragijs suis comprobant. Sed mihi tamen pluris est ipsa veritas, quam & ex Origenianæ doctrinæ connexionem, & ex attente perspectis Adamantij verbis, & ex Patrum aliorum complurium testimonio, in partes sectam ab ipso Trinitatem, & essentia ac divinitatis quibusdam veluti gradibus distinctam clamantium, liquido mihi perspexisse videor. Adde Platonicæ Philosophiæ decreta, ad quæ fere sua expressit Origenes, quod jam supra monuimus, larvam quandam Trinitatis effingere, Personis constantem tribus, inæquali præditis dignitate, potestate, antiquitate, & sapientia. Cyrillus libr. 3. contr. Julian. *πλάτων ἦν μὲν εἶναι τὸν δημιουργὸν διαιουστὸ τὸν ἀπαύτως ἀποι, ὃν καὶ ὡσεὶ τῆ τῶν ἑσθλάθμους ἑσθλάθμους, καὶ μὴ ἀπὸ διόν ἔπεσον, ἢ τῶν ἰδίων τῶν ἑσθλάθμους. ὡσεὶ ἐπιτοῖς ἢ καὶ εἶπον ἀποι, τῶν δὲ καὶ εἶπον τῶν ἑσθλάθμους μειονετιμῶντων, ὃ δὴ καὶ ἡσυχῶν τῶν ἑσθλάθμους ἀποι τῶν ἑσθλάθμους*. Plato unum quidem esse Opificem definiuit, rerum omnium causam, quem & propinquum mundo esse dixit, existisse vero Deum alterum ante hunc, nempe boni ideam. Excogitat præterea & tertiam causam, ordine quidem & natura prioribus illis inferiorem, quam & animam univ. *ἑσθλάθμους rerum appellat*. Quo ex fonte profluxere non Origenis errores solum adversus sanctissimam Trinitatem, aliorumque quos recensuimus Patrum minus circumspectæ locutiones, sed quidquid etiam fuit contra idem mysterium ab Hæreticis infantum.

XIII. Si non ex supra allatis & in utramque partem expositis testimonijs, quibus Filij & Spiritus sancti dignitatem labefactare vel asserere vilis est Origenes, satis ipsius elucet sententia: at facile certe deprehenditur ex sequentibus, in quibus molitionem rerum in Deum Patrem transferibit; Filium vero secundariam tantum creationi impedisse operam, & instrumenti vel ministri partes obijisse: *ἔτι τῶν ἑσθλάθμους*, inquit Tom. 2. in Iohann. p. 56. *καὶ ἐσθλάθμους, εἰ πάντα ἑσθλάθμους τῶν λόγων ἐγένετο, καὶ ἑσθλάθμους τῶν λόγων ἐγένετο, ἀλλὰ ἑσθλάθμους τῶν λόγων καὶ μετῴτως ὡς τῶν τῶν λόγων, τίς δὲ ἀπὸ ἀλλῶ ἑσθλάθμους τῶν λόγων, ἢ ὁ πατήρ*; Duplex est hujus loci labes, nam & Filium Patre mino rem ac inferiorem esse decernit, & rerum creationem penitus ipsi abjudicat: